Apple a recyklace

Magazín ■ Jakub Dressler

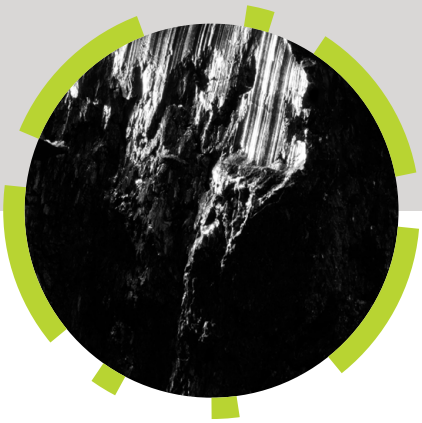

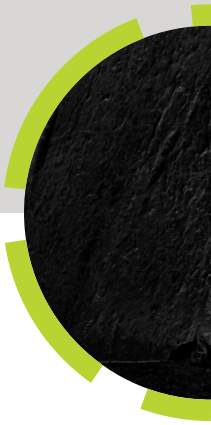

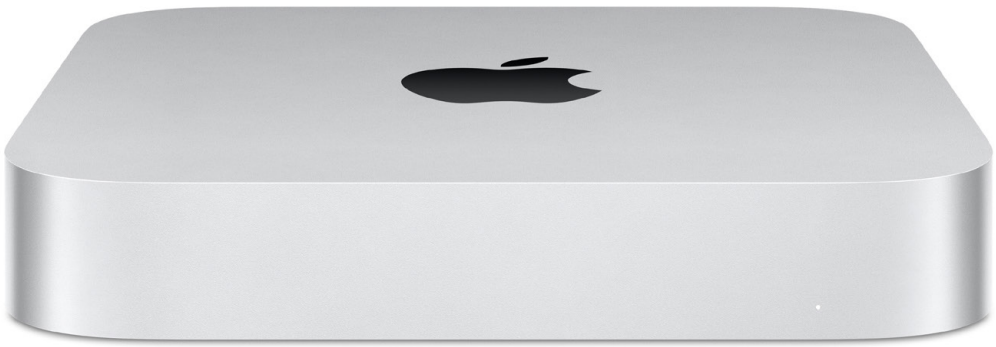

Dnes už nikoho moc nepřekvapí, že se největší společnosti světa snaží o udržitelnost a uhlíkovou neutralitu. Apple, Google i jiní giganti ze Silicon Valley se předhání, kdo dosáhne svých předsevzetí rychleji. A Apple se k jednomu ze svých cílů výrazně přiblížil – jeho baterie budou do roku 2025 obsahovat pouze recyklovaný kobalt. Cílů má ale ještě více.

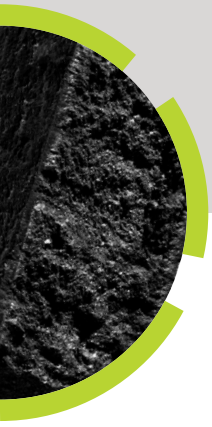

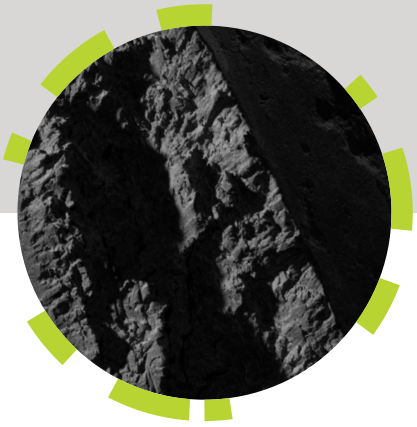

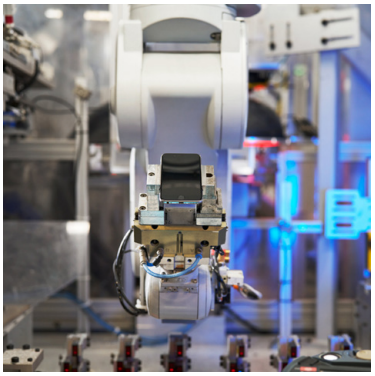

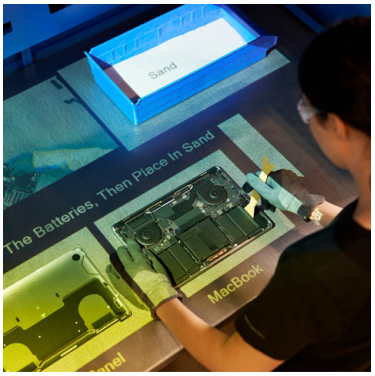

Kobalt je zásadní složkou výroby lithium-iontových akumulátorů. Je ho omezené množství a dlouhou dobu byl kobalt spíše nedostatkovým zbožím. Minulý rok se sice karta obrátila po té, co byla objevena nová naleziště a celková těžba se zvýšila o 23 procent. To nic nemění na tom, že musíme šetřit svou planetu. „Apple každý den inovuje a vytváří technologie, které obohacují životy lidí a zároveň chrání planetu, kterou společně sdílíme," řekl Tim Cook v tiskovém prohlášení Applu. Ten se už před několik lety zavázal k uhlíkové neutralitě do roku 2030.

A opravdu se jim to daří. Apple svými čísly dokazuje, že to myslí opravdu vážně. Už v roce 2022 zvýšil podíl recyklovaných kovů ve svých výrobcích – téměř dvě třetiny hliníku i jiných vzácných kovů. Například wolframu využívá z 95 procent jen z těchto zdrojů. Co se týká kobaltu, o kterém jsem již mluvil, podíl recyklovaného k nově vyrobenému se zvýšil z 13 na 25 procent za jediný rok.

JAKÉ JSOU TEDY CÍLE?

Apple se snaží nahrazovat nákupy nově získaných kovů za ty recyklované. K tomu využívá jen ty zprostředkovatele, kteří jsou schopni jim zajistit certifikované recyklované kovy. Chce mít prostě nejen jistotu, že se opravdu jedná o recyklované kovy, ale také že při jejich zpracovávání nebyla porušena základní lidská práva nebo nebyla využita dětská práce. Apple to očividně s přírodou myslí vážně. Jaké si tedy vytyčil cíle? Do roku 2025 chce mít nejen všechny svoje baterie vyrobené z recyklovaného kobaltu, ale také chce mít z těchto přepracovaných komponentů vyrobené všechny magnety ve svých produktech. Při výrobě desek plošných spojů chce využívat získaný cín a zlato na pozlacení. Jedná se o výrobu kompletní produktové řady Apple – od iPhone, přes iPad a Mac až po HomePody.

Dalším velkým cílem byla redukce plastů. Produkt musíte nějak dodat, chránit během přepravy, aby se mohl dostat ke svému novému majiteli v perfektním stavu. Apple uvádí, že ve svých laboratořích neustále pracuje na vývoji nových alternativ, které by měly postupně nahradit veškerý plast v obalech. Dokonce si vyvinuli svou vlastní tiskárnu, která by odpovídala jejich potřebám a která tiskne přímo na krabičky vše potřebné. Tím se eliminuje potřeba nálepek. My jsme si už nejspíš všichni zvykli, že krabičku nevybalujeme z tenké plastové folie. Místo toho odlepujeme plomby, na displeji zařízení je nalepená speciální ochrana z papíru a tak dále. Přesto se balení Applu skládalo ze 4 % z plastů. A i to se Applu povedlo zredukovat. Jeho snažení podle statistiky uchránilo svět před 1100 tunami plastu a více než 2400 tunami oxidu uhličitého.

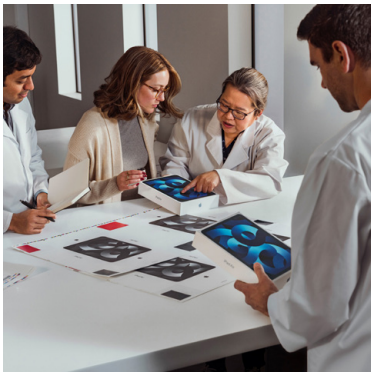

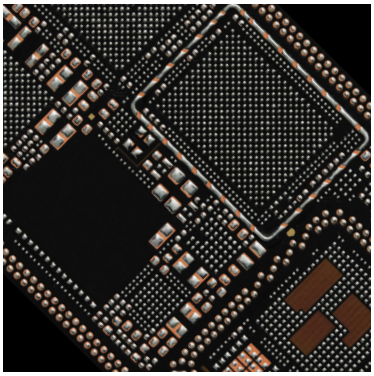

TO NENÍ VŠE

Když si člověk přečte něco o tom, jak se velké společnosti snaží o recyklaci a uhlíkovou neutralitu, tak mu to nic konkrétního neřekne. Je to takové hůř uchopitelné zvláště, pokud moc nevíte o recyklaci, tak jako já. Proto vám uvedu několik příkladů toho, co Apple udělal proto, aby se jeho cíle podařilo splnit. Nejedná se totiž jen o zadání výběrového řízení s jasným cílem. Ne, to není tak úplně cesta Applu. Ten se snaží druhým firmám pomáhat tak, aby odváděly svůj díl práce přesně podle představ Cupertina. Můžete třeba začít u podpory Fondu pro lidská práva, který se snaží podporovat obránce nejen lidských práv, ale i přírody. Zavádí společně programy odborného vzdělávání, aby se komunity závislé na těžbě vzácných kovů dokázaly připravit na změny, které se neodvratně blíží – ať už jde o útlum těžby, nebo její ukončení. Apple se snaží tímto způsobem pomoci chudým regionům a ukázat jim, jak transformovat jejich životní – třeba zaměřením na recyklaci.

Co dělá dál? Apple například navrhnul a vyrobil své dva stroje – Daisy a Dave. Daisy je demontážní stroj a jde jí skvěle oddělování baterií iPhonů. Díky ní se dostalo 11 tisíc kilogramů kobaltu na sekundární trh. Druhým je Dave, který se nachází v Číně a zaměřuje se na rozebrání Taptic Engines. A rozhodně to nebude poslední z řady specializovaných strojů.

OPRAVDU JE TO POTŘEBA?

Pokud si říkáte, jestli je opravdu potřeba využívat recyklované kovy, tak jsem si pro vás připravil pár statistik ze serveru samosebou.cz. Podle výzkumů se tříděním kovů a jejich recyklací snižuje znečištění vzduchu až o 86 %, a u vody je to až o 76 %. Recyklace 1 kilogramu hliníkového odpadu ušetří okolo 8 kilogramů bauxitu, 4 kilogramů pomocných chemických produktů a 14 kilowatthodin elektřiny. Navíc se může ušetřit až 95 procent energie oproti výrobě nového. A to nejlepší je, že se hliník může recyklovat donekonečna. To podle mě vypovídá o všem. Nejde jen o super marketingové využití, ušetří vlastně všichni – lidé i planeta.

Samozřejmě, tato stránka nemá jen samá pozitiva. Je potřeba velmi mnoho úsilí a vysvětlování, proč je potřeba dělat právě tyto kroky. A Apple, si myslím, na to jde opravdu dobře. A překvapilo mě, jak se snaží podporovat komunity, které jsou závislé na těžbě a metalurgii. Jednou se rozhodně dočkáme iPhonu, který bude uhlíkově neutrální a bude celý vyrobený z recyklovaných materiálů. Už aby ta doba přišla!